

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din.

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2451
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni število račun št. 11.409

„JUTRA“

Napredek nujnega spoznanja

Akcija, ki jo je pričel madžarski ministrski predsednik Gömbös s svojim potovanjem v Rim in na Dunaj ter nadaljeval avstrijski zvezni kancelar dr. Schuschnigg z obiskom pri Mussoliniju, je sedaj zaključena. Uradni komunikacije seveda ne poročajo o vsem, kar so voditelji Italije, Madžarske in Avstrije sklepali in sklenili, razni znaki pa govore vendar precej glasno, da je šlo v prvi vrsti za ugotovitev postopanja italijanske skupine pri zadevah, ki izvirajo iz marseilleskega atentata, torej tudi pri reševanju vprašanja izročitve sokrivcev, odnosno idejnih in dejanskih organizatorjev dr. Paveliča, Kvaternika, Perčevića in drugih. Avstrija je že takoj po vrnitvi kancelarja dr. Schuschnigga iz Rima objavila »korigirani« sklep sodnega senata, da za izročitev Perčevića »ni zadostne podlage«. To je pač jasen dokaz, da je bila ta objava izdana na podlagi sporazuma med Italijo, Madžarsko in Avstrijo.

Kar nas tiče, nas ta sklep ni prav nič presenetil. Povejmo odkrito: v to, da bi Italija, Madžarska in Avstrija izročile voditelje teroristov nismo nikoli verjeli. Že preiskava, ki se je vodila brez njih, je nedvomno ugotovila, da so te tri države moralno in materialno podpirale tiste elemente, ki so organizirali in izvršili gnusni marseilleski atentat. V Italiji in na Madžarskem so imeli teroristi svoja taborišča, v katerih so živeli nemoteno, nosili ponekod celo posebne uniforme, se vežbali za atentate in pripravljali svoje zločinske akcije proti Jugoslaviji; v Avstriji so se pa tudi popolnoma svobodno gibali, imeli svojo poročevalsko agencijo »Grič« in vzdrževali najtesnejše stike z ljudmi, ki so takorekoč v vladi. Delo teroristov brez pomoči in zaščite teh treh držav nikoli ne bi bilo mogoče! Da so jih ščitile in podpirale, izhaja iz interesov revizionistov in legitimistov, katerim je Jugoslavija najbolj na poti in bi storili vse, samo da bi jo narušili in porušili. To delo proti našemu obstoju se ni pričelo šele z ustanovitvijo terorističnih organizacij, ampak že davno prej, in naj nam nihče ne zameri zlega prepričanja — da se bo nadaljevalo v tej ali oni obliki tudi poslej.

Po vsem tem bi mogel samo največji naivnež pričakovati izročitev teroristov po Italiji, Madžarski in Avstriji. Ti bodo ostali na varnem, ako bo pa iz kakršnihkoli vzrokov potrebno, bodo prej izginili brez sledu, kakor pa prišli v roke tistih, ki jih zahtevajo in bi od njih lahko izvedeli še dosti več, kakor že vedo. Z neizročitvijo zahtevanih teroristov bo pa — tako upamo vsaj — tudi konec »sporazumevanja«, ki smo ga v zadnjem času že do grla siti. Francija se je lahko iz dolge vrste dokazov prepričala prav temeljito, da Italija s svojim »sporazumevanjem« nima iskrenih in odkritih namenov. To dokazuje že samo njeno trdovratno odklanjanje francoskega posredovanja med njo in našo državo. Italija bi se hotela »sporazumeti« z Jugoslavijo sama, kako bi pa tak »sporazum« izgledal, si kaj lahko mislimo! Vsak dan postaja bolj jasno, da med Italijo in njenima podonavskima zaveznicama ter malo antanto ni mogoč noben sporazum, ker te tri države nočejo opustiti svoje politike, ki je vsa od začetka do konca naperjena proti obstoju Jugoslavije, Češkoslovaške in Romunije.

Iz Pariza že prihajajo vesti, da je pričela Francija obupovati nad možnostjo uspeha v pogajanjih z Italijo, in to ne samo v evropskih, marveč tudi v kolonial-

Memorandum najresnejša zadeva

Včerašnje konference zunanjih ministrov v Ženevi - Italijanski komentar o proceduri - Mnenja angleških in francoskih listov
Memorandum je najresnejša zadeva

ŽENEVA, 22. nov. Sinoči je imel jugoslovanski zunanji minister Jevtić ponoven sestanek s svojim francoskim tovarišem Lavalom, kakor tudi z dr. Benešem in Titulescom. Na tem sestanku je bil ponovno in dokončno ugotovljen postopek glede jugoslovanskega memoranduma Društva narodov. Iz tega se je sklepalo, da bo jugoslovanski memorandum predložen uradno Društvu narodov že danes.

ŽENEVA, 22. nov. Poročevalci italijanskih listov poročajo, da je Lavalov prihod v Ženevo znatno ublažil napetost, ki je nastala zaradi jugoslovanskega memoranduma. Laval je predvčerajšnjim in včeraj konferiral z zunanjimi ministri male antante in se je včeraj sestal tudi z Rudžijem bejem ter Litvinovim. Obenem zatrjujejo, da se bo Laval danes vrnil v Pariz. Glavni Lavalov namen je bil ublažiti ton jugoslovanskega memoranduma, ki bo izročen Društvu narodov ob enem z dvema notama, ki ju bosta taj-

ništvu predložila Češkoslovaška in Romunija. Kakor zatrjujejo italijanski poročevalci, bo jugoslovanski memorandum vseboval ugotovitev, da so bili revolucionarni elementi pri svojem delu proti Jugoslaviji podpirani po tujini in da se iz predloženih dokumentov vidi, da se je v tem oziru najbolj eksponirala Madžarska. Memorandum pa ne bo postavljen na dnevni red sedanjega, marveč šele prihodnjega zasedanja Društva narodov v mesecu januarju prihodnjega leta. Madžarska vlada bo do takrat izdelala odgovor. Niti o memorandumu niti o odgovoru se pa ne bo razpravljalo prej, preden ne bo postavljen na dnevni red po vseh predpisih procedure Društva narodov.

ŽENEVA, 22. nov. »Daily Telegraph« poroča, da je današnji dan posvečen aktualnemu vprašanju, to je jugoslovanskemu memorandumu. Vse delegate Društva narodov zanima samo to vprašanje. Vsi govore samo o tem,

kakšne posledice bodo imeli koraki Jugoslavije in smatrajo to vprašanje za najresnejše. Iz tajništva Društva narodov se izve, da bodo Jugoslavijo podpirale poleg Francije tudi države male antante in balkanske zveze, Belgija in sovjetska Rusija, v nasprotni skupini pa bodo Italija, Avstrija in Madžarska.

PARIZ, 22. nov. »L Oeuvre« piše o posledicah jugoslovanskega memoranduma in pravi, da bo prvi ukrep proti Madžarski strog ukor s strani Društva narodov. Istočasno se bo od Madžarske zahtevalo, da z energičnimi ukrepi onemogoči vsako nadaljnje pripravljanje terorističnih akcij s svojega ozemlja. V Ženevi se smatra, da je jugoslovanski memorandum zelo resna stvar in da resnejše doslej sploh še ni bilo pred Društvom narodov. Zaradi tega je tajništvo Društva narodov zaskrbljeno. Jugoslovanski memorandum zahteva mnogo takta in obzirnosti.

Paragvaj zapušta Ženevo?

V ASSUNCIONU SO TRDNO PREPRIČANI O SVOJI POPOLNI ZMAGI NAD SOVRAŽNO BOLIVIJO.

BUENOS AIRES, 22. novembra. Iz Assunciona poročajo, da je paragvajska vlada naročila svojim delegatom pri Društvu narodov, naj zapuste Ženevo in sporoče izstop Paragvaja iz te ženevske institucije. Paragvaj se umika zaradi tega, ker želi baje Društvo narodov rešiti spor zaradi Gran Chaca na način, ki se ne strinja z načrti Paragvaja in bi bil nevaren za varnost republike. Nadalje poročajo listi, da je paragvajska vlada popolnoma prepričana v skorajšnjo popolno zmago nad Bolivijo in ne bi nikakor dopustila, da bi se ji odvzeli plodovi zmage, to je

posest nad Gran Chacom. Paragvajsko vojni ministrstvo poroča vsak dan o novih zmagah, toda zdj se, da položaj le ni tak in da Bolivija še dolgo ni premagana. Paragvajska vojska je bila doslej v mnogo ugodnejšem položaju zaradi tega, ker je imela dobre zveze s svojim zaledjem, dočim so imeli Bolivijci slabe. Sedaj se položaj spreminja. Oddaljenost paragvajskih čet od baz v zaledju postaja vedno večja, dočim se oddaljenost bolivijске voske, ki se umika, manjša. Moglo bi se zgoditi, da bi se vojna sreča obrnila in bi bili nazadnje tepeni Paragvajci.

Berge r-Waldenega obišče Prago, dr. Beneš Dunaj

RIM, 22. nov. Tukaj se zatrjuje, da bo v začetku decembra obiskal avstrijski zunanji minister Berger-Waldenegg Prago in se sešel tam z dr. Benešem. Pozneje bo dr. Beneš vrnil

obisk in obiskal Dunaj. Oba obiska bi bila posvečena želji češkoslovaške vlade po zboljšanju odnošajev s podpisnicami rimskega protokola.

Spor v francoski vladi

PARIZ, 22. novembra. V pariški javnosti se širijo glasovi, ki jih z merodajne strani sicer odločno zanikajo, da v francoski vladi ni soglasja in je neki minister baje že hotel odstopiti. Spor je nastal baje zaradi postopanja proti radikalnim organizacijam. Kakor se izve, bo vlada sicer vztrajala pri svojem sklepu, da se ne dovoljuje nobene politične demonstracije, da pa radikalnih organizacij, ne levičarskih ne desničarskih ne bo razpuščala.

nih vprašanih, da si se je še nedavno optimistično naglašalo, da bo v Afriki lahko najti zadovoljivo rešitev. Italija misli tudi v Afriki samo nase in si predstavlja sporazum s Francijo tako, da bi ji ta samo dajala, ne bi pa od nje prav ničesar dobila, niti zgolj politično ne. Fran-

CHAMBRUNOVA AKCAJA.

RIM, 22. novembra. Tik pred svojim odhodom iz Rima se je avstrijski zvezni kancelar dr. Schuschnigg sestal z rimskim francoskim poslanikom de Chambrunom in konferiral z njim gotovo o vprašanjih Podonavja. Včeraj je bil de Chambrun prvič po vrnitvi iz Pariza pri Mussoliniju kateremu je izročil odgovor svoje vlade na italijanske zahteve glede nadaljnjih pogajanj za zblizanje med Francijo in Italijo.

LITVINOV ZA VRNITEV NEMČIJE V DRUŠTVO NARODOV.

ŽENEVA, 22. nov. Včeraj dopoldne sta imela daljšo konferenco Laval in

cija se bo zato za tak »sporazum« gotovo lepo zahvalila, še bolj pa se bomo zahvalili mi za sporazum, ki bi pomenil vtikanje glave v zanko po lastni krivdi. Morda bo prej mogoč sporazum nekje drugje, ki bo dosti poštenejši in korektnejši za Francijo in za nas. -r.

Litvinov, na kateri sta razpravljala o aktualnih vprašanjih in tudi o vrnitvi Nemčije v Društvo narodov. Litvinov je zagovarjal vrnitev Nemčije, izjavil pa je, da je vrnitev pred plebiscitom v Posaarju nemogoča.

ITALIJA NE IZROČI NIKOGAR.

RIM, 22. novembra. Italijanski listi poročajo, da Italija ne bo izročila dr. Paveliča, Kvaternika in dr. Budaka. Ta poročila so očitno v zvezi z enakim sklepom Avstrije in Madžarske in dokazujejo, da obstoja v tem oziru dogovor.

BREZPOSELNOST V FRANCIJI.

PARIZ, 22. novembra. Nezaposlenost se v Franciji stalno veča. Zaradi tega je vlada sklenila, da se v bodoče morajo sprejemati in zaposlevati tuji delavci samo takrat, ako so že vsi domači delavci iste stroke zaposleni. Mimo tega ne bo smelo biti v nobeni stroki zaposlenih več kakor le 10 odstotkov tujih delavcev.

FRANCIJA SE BOJI EMIGRANTOV

ŽENEVA, 22. nov. Pri Društvu narodov se mnogo razpravlja o posledicah plebiscita v Posaarju. Računa se, da bo proti Nemčiji glasovalo okoli 30 odst. upravičencev. Francoski listi zatrjujejo, da bo morala Francija po plebiscitu sprejeti okoli 30 tisoč emigrantov iz Posaarja, ker Društvo narodov ne bo v stanju prevzeti zaščite nad to manjšino.

VATIKAN IN POSAARJE.

PARIZ, 21. novembra. Rimski dopisnik »Petit Parisien« poroča v zvezi s sestankom zunanjega ministra Laval in papeževaga nuncija Maglioneja, da je na tem sestanku nuncij obvestil francosko vlado o stališču Vatikana in posaarskega klera do saarskega plebiscita. Duhovniki v Posaarju so dobili, ako ne nasvet, pa vsaj nekakšno navodilo, da se mora glasovanje za Nemčijo smatrati kot popolnoma legitim izraz mišljenja prebivalstva Posaarja.

GENERALNI ŠTABI MALE ANTANTE.

PRAGA, 22. novembra. Po konferenci generalnih štabov male antante sta generala Nedić in Antonescu obiskala včeraj v spremstvu generala Krejčija Skodove tovarne in druge industrijske naprave v Plzinju.

Dnevne vesti

Delavski zbornici v Ljubljani

Tajnik Delavske zbornice v Mariboru g. Čeh za-
stopa samo socialiste

Pri tovarni Karol Thoma, tvornica svi-
lenih izdelkov v Mariboru, se je med de-
lavci razširila vest, da bo tvornica
omejila obrat. Ta omejitev bi trajala samo
čez zimo ter bi bilo prizadetih okoli
trideset delavcev in delavk. Člani po-
družnice Narodne strokovne zveze v
Mariboru, ki so prinesli to novico, so za-
prosili intervencije. Intervencija naj bi
se vršila v tem smislu, da ako je že re-
dukcija potrebna, naj se tovarna ozira
na socialni položaj delavcev. Med de-
lavci je namreč dosti posestnikov, ki bi
event. odpust laže prenesli, kakor pa
delavci, ki žive od rok v usta. Podružni-
ca je takoj storila potrebne korake, že-
lela pa je tudi osebno intervenirati pri to-
varni sami. Zvedela pa je tudi, da bodo
v tej zadevi podvezeli korake socialisti.
Podružnica se je nato obrnila na g. Čeha,
tajnika Delavske zbornice, naj pojasni, če
vodi intervencijo Delavska zbornica. G.
Čeh je to zanikal, pristavil pa je, da je o
neki intervenciji pri tvrdki Thoma slišal,
da pa je to izključna zadeva Strokovne
komisije ozir. socialistične strokovne or-
ganizacije.

V interesu stvari, da se reši kar naj-
bolj ugodno za prizadete, smo se obrnili
na tovarno, da nas informira, kdaj se bo-
do predstavili gg. socialisti. Rečeno je
bilo, da dne 21. 11. 1934 ob 15. uri. Do-
ločen čas so pred tovarno čakali gg. Vi-

dovič in drugi in Čeh, tajnik Delavske
zbornice. Prihod naših tovarišev Frasa
in Zajca jim pa nikakor ni bil po volji.
Šlo jim je za prestiž lastne organizacije
in ne za interes vsega delavstva. Vpra-
šani g. Čeh, tajnik Delavske zbornice, pa
je ponovno poudarjal, da intervenira samo
socialistična strokovna organizacija,
ki pa ni želela navzočnosti naših tovari-
šev. Izgovoreč to ponovno zatrnilo, se
je lepo pridružil g. Vidoviču in drugim
ter so se vsi skupaj podali k vodstvu to-
varne.

Povemo to vsej javnosti, zlasti pa na-
šim članom. Delavsko zbornico v Ljub-
ljani pa vprašamo: Ali je g. Čeh tajnik
Delavske zbornice, ali pa je samo zato v
Delavski zbornici in od nje plačan, da
dela za socialistične organizacije? Če je
g. Čeh tajnik Delavske zbornice, katero
vzdržujejo vsi delavci brez izjeme, za-
kaj ne izvršuje svojih poslov objektivno
in nepristransko? Zakaj g. Čeh v tako
važni stvari ne organizira intervencije
na način, ki bi zagotovila največji uspeh?
To se pravi, zakaj g. Čeh, ki je tajnik
institucije, ki je po zakonu predstavitelj-
ca vsega delavstva, briskira obče in-
terese in dela samo po intencijah so-
cialistične strokovne organizacije
same? Narodna strokovna zveza, po-
družnica Maribor.

Iz banovinske službe. Premeščeni so:
upravniki banovinskega zdravilišča v Ro-
gaški Slatini inž. Anton Dietrich, k teh-
ničnemu oddelku banske uprave v Ljub-
ljano, banovinski zdravnik v Rogoški
Slatini dr. Franjo Kolterer za zdravnika
zdravne zdravstvene občine Stari trg
pri Črnomlju, banovinski uradnik Valen-
tin Oblak iz Rogoške Slatine k banski
upravi v Ljubljano in banovinski tehnični
pristav ing. Vinko Glanz iz Rogoške Sla-
tine v Dobrno.

Iz zdravniške službe. Za asistentko in-
ternega oddelka v splošni bolnišnici v
Mariboru je imenovana dr. Marija Gor-
pevska, asistentka na medicinski fak-
ulteti v Beogradu.

Premestitev učiteljev. Premeščeni so:
Avgust Rinder iz Dolnje Bistrice v Vita-
nje, Angela Debevčeva iz Poljan v Ko-
stanjevic, Boris Debevec iz Št. Janža v
Kostanjevico, Stanko Janež iz Skal k Sv.
Lenartu v Slov. gor. Ludvik Jazbec od
Miklavža pri Ormožu v Svetinje, Nada
Jenčičeva iz Male Nedelje v Stranje, An-
gela Križmanova od Sv. Jurija pod Ku-
mom v Dolnjo Bistrico v Prekmurju, J.
Križman od Sv. Jurija v Prekmurju v
Dol. Bistrico, Stanko Mikuš iz Lokavcev
k Št. Pavlu pri Preboldu, Cika Milerje-
va iz Gor. Radgone v Velenje, Cirila
Omanova iz Togovcev v Poljane, Matil-
da Plevelova iz Podzemlja in Viktor Ple-
vel iz Gribelj, oba v Leše, Lojzka Praun-
sajsova iz Murske Sobotne v Sebeborče,
Marija Rutarjeva od Št. Ruperta v Šmar-
je pri Jelšah, Pavla Topolovčeva s Ptuj-
ske gore v Spodnjo Polskavo in Viljem
Banič pa od Št. Janža v Bošter.

Namestitev novih učiteljev in učiteljic.
Z odlokom prosvetnega ministra so po-
stavljene za učitelje odnosno učiteljice
naslednji dosednji pogodbeni učitelji in
učiteljice: Josip Babič v Dobrovniku pri
Dolnji Lendavi, Marija Flajsova pri Sv.
Bolfenku pri Ptuj, Anton Kočevar pri
Sv. Duhu v Haložah, Emilija Kogejeva v
Kuzmi pri Gornji Lendavi, Albin Vonči-
na v Črni, Anton Hvala v Trnju pri Dol.
Lendavi, Albina Lovrenčičeva v Kuzmi
pri Gornji Lendavi, Alojzija Peršičeva
pa v Pertoči pri Murski Soboti.

Napredovanje v učiteljski službi. V vi-
sjo položajno skupino je napredoval Ka-
rel Volmajer, šolski upravitelj v Vuzeni-
ci.

Pred oltar. Pretekli teden so se v Ma-
riboru poročili: zidar Bogomir Klemen-
čič in zasebnica Karolina Požlepova, za-
sebnik Rudolf Biber iz Ptuja in Avgusta
Veisova, železničar Henrik Jordan in ši-
vilja Pavla Šelova, mizarjski mojster
Srečko Onič in zasebnica Manda Kova-
čičeva, mehanik Anton Lušnik in Marija

Derantova, tkalski mojster Alojz Stiberc
in Marija Murkova, krojaški pomočnik
Jurij Lampret in Neža Lampretova, že-
lezničar Janez Mernik in Marija Žunko-
vičeva, instalater Anton Babič in Lojzka
Šafaričeva, čevljarski pomočnik Karl Fak
in tkalka Marija Antonovičeva, ter tr-
govski pomočnik Maks Škof in Matilda
Kranjčeva. Bilo srečno!

Zlata poroka. Pri Sv. Petru pri Mari-
boru sta obhajala te dni v krogu svojih
domačih zlato poroko Ivanka in Alojzij
Šeneker iz Vodol. Jubilanta štejeta skup-
no 160 let in sta še oba čila in krepka.

**Avtobus na novi krožni progi vozijo
prazni.** Že dober teden dni vozijo avto-
busi na novi mestni krožni progi, ki veže
središče s koroškim predmestjem. Zju-
traj, opoldne in zvečer vozita na tej pro-
gi dva avtobusa v nasprotni smeri, to-
da vselej prazna. Avtobusno podjetje ima
s takimi poizkusi ogromno izgubo, saj
včasih kasirata oba šoferja na dan komaj
po 50 Din, dočim so izdatki ogromni. —
Nerazumljivo je, zakaj se avtobusov ne
poslužujejo prav tisti ljudje, ki so leto
dni in še delj godrnjali in zmerjali občino,
da nima smisla za razvoj in napredek
avtobusnega prometa. Prav ti ljudje se
sedaj, ko je proga otvorena ne vozijo.
Prepričani smo, da bo avtobusno podjet-
je krožno progo v najkrajšem času ukli-
nilo.

**Osnutek mestnega proračuna mestne
občine za leto 1935.** Pretekli terek je imel
finančni odsek pod predsedstvom mest-
nega župana g. dr. Lipolda svojo sejo,
na kateri je razpravljalo o osnutku pro-
računa mestne občine mariborske za leto
1935. Osnutek je gotov in ga bo te dni še
proučila posebna komisija, ki jo tvorijo
člani mestnega sveta gg. Saboty, inž.
Dračar, Ivan Kejžar in Viktor Grčar.

Drva za mestne reževe. Od 3. decem-
bra 1934 dalje se bodo nakazovala mest-
nim ubožcem drva oziroma se jim bodo
dajali prispevki za nakup drv. Mestni ubo-
žci, ki niso v oskrbi mestne oskrbnišni-
ce, naj se zglasijo s svojimi izkaznicami
ob uradnih urah v socialno-političnem
oddelku mestnega poglavarstva, Rotov-
ški trg 9, kjer prejmejo zadevne nakaz-
nice. Pripominja se, da bodo prejeli na-
kaznice za drva le oni mestni ubožci, ki
jim je na podlagi sklepa mestnega ubož-
nega sveta priznana redna mesečna ubo-
žna podpora.

Dve nezgodi. V mariborsko bolnišnico
so pripeljali včeraj popoldne 27-letno po-
sestniško hčerko Julko Vodenikovo, ki je
padla s strehe in se hudo poškodovala
po vsem telesu ter leto in pol starega
viničarjevega sina Franca Pršlja iz Št.
Ija, ki se je hudo opeknel na štedilniku.

Ljudska univerza v Mariboru. V pe-
tek 23. novembra ni predavanja. V pone-
deljek 26. novembra se nadaljuje
zdravstveni cikel. Primarij mariborske
bolnišnice g. dr. Mirko Černič predava
o interesantni temi »Stebri moderne ki-
rurgije«.

Krajevna organizacija JNS za II. okraj
vabi na članski sestanek, ki bo danes 22.
XI. ob 20. uri v prostorih tajništva, Can-
karjeva ulica 1.

Tlakovalna dela na državnem mostu
se bližajo koncu. Tlakovanje državnega
mostu je silno oviralo promet. Do sobo-
te pa bodo tlakovalna dela končana in o-
vira prometa bo odstranjena. Nujno po-
trebno tlakovanje pa je tudi cestišče na
obeh straneh mostu, kar priča strahovi-
to drdranje voz in tovornih avtomobilov
preko tlaka.

Smučarski izlet v Avstrijo. Avstrija —
propagandni biro za medsebojni tujski
promet Beograd, Prestolonaslednikov trg
35 — organizira s tehničnim sodelova-
njem »Putnika« in društva »Wagons
Lits« ter v sporazumu z Zimsko športno
zvezo kraljevine Jugoslavije in z Jugo-
slovanskim turing-klubom, na podlagi
reciprocitne propagande za tujski pro-
met med našo kraljevine in Avstrijo, 1.
skupinsko potovanje smučarjev v Avstrijo,
in sicer v po vsem svetu že znani smu-
čarski kraj Lermoos. Lermoos spada med
najidilnejske kraje Tirolske, leži na vi-
šini 1004 m v območju slovite Zugspitze
(2700 m). Izletnikom se nudi sledeče:

1. najboljši smučarski trenerji in to za
začetnike, za izvežbane smučarje in tre-
nerje za skakanje (odlične skakalnice so
na razpolago. 2. Obilna jako dobra pre-
hrana. 3. Dobro kurjene sobe. 4. Prijet-
na družba. 5. Krasna vožnja z brzovla-
kom skozi najlepše kraje Avstrije, preko
Beljaka, Tauernbahna (Mallnitz-Badga-
stein) Zell am See in Kitzbühela do Inns-
brucka skozi prekrasne predele Tirolske
v Lermoos. 6. Ogled Innsbrucka. 7. Spo-
znavanje prastarih božičnih običajev na
Tirolskem in 8. Možnost, da se udeleženci
poslužijo vzpenjače na Zugspitze, od
katere je za smučarje edinstvena 25 ki-
lometerska tura v dolino po zmerno pa-
dajočem terenu. Izletniki uživajo Lrez-
plačni avstrijski vizum. Cena, vključno
bivanje, vožnja, trenerji itd. je sledeča:
za 14 dnevno bivanje: Din 1584, za 8
dnevno bivanje Din 1279. Odhod dne 22.
decembra, povratek 7. januarja. Zadnji
rok prijave 10. december 1934. Prijave
in vse informacije: »Putnik«, Maribor,
Aleksandrova 35 in »Putnik«, Celje,
Krekov trg.

Asfaltna cesta Beograd—Zagreb. Pred
kratkim smo poročali, da bodo prihodnje
pomlad pričeli graditi moderno asfaltno
cesto Zemun—Zagreb, ker je del ceste
med Beogradom in Zemunom že dogo-
tovljen. Gradbeni stroški bodo znašali
nad 800 milijonov Din. Vsi načrti, gene-
ralni in detajlni, so odobreni. V Zemunu
se bo od nove asfaltno ceste Beograd—
Zagreb ocepila prav tako moderna ce-
sta za mednarodni promet Zemun—Su-
botica. To cesto so pričeli že graditi in
bo še letos dograjen precejšen del. Obe
omenjeni cesti, ki bosta vodili preko zem-
nunskega mosta, sta del dolgih medna-
rodnih asfaltnih cest, ki vodijo od Lon-
dona in Pariza skozi vsa evropska me-
sta. Obe cesti se bosta v Zemunu zlili
v eno cesto, ki bo vodila dalje proti ju-
gu, do Carigrada.

Najdeno kolo. Včeraj dopoldne so našli
orožniki ob Betnavskem ribniku popol-
noma novo žensko kolo, ki je bilo skrito
v grmovju. Tat je kolo prav gotovo ukra-
del v Mariboru, pa se je zbal in ga pustil
v grmovju.

Grajski kino. Do vključno petka kras-
en film v nemškem jeziku »Obsojena,
da ljubi« z Normo Shearer v glavni vlo-
gi. Od sobote dalje Leharjeva najpopu-
larnejša opereta »Frasquita« z Jarmilo
Novotno in Hansom Bollmannom. Pri-
pravlja se »Bitka«.

Kino Union. Danes premiera vesele o-
perete »Rivijera ekspress«. Glasba Ro-
berta Stolz-a, šarmantna Charlota Sus-
sa, K. L. Diehl in R. A. Roberts. Sledi
največje mojstersko planinsko veledelo
»Krali Mont Blanca« (Večni sen).

Pri boleznih želodca, črevesja in pre-
snavljanja privede uporaba naravne
»Franz Josefove« grenčice prebavne or-
gane do rednega delovanja in tako olaj-
ša tok hranilnim snovem, ki preidejo v
kri.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 22. novembra ob 20. uri »Gu-
galnica« red C.

Petek, 23. novembra. Zaprt.

Sobota, 24. novembra ob 20. uri: »Car-
jevič«. Premiera. Otvoritev glasbene se-
zone.

Nedelja, 25. novembra ob 15. uri: »Gu-
galnica«. — Ob 20. uri: »Carjevič«.

Začetek glasbene sezone. Glasbena se-
zona, ki se je radi žalosti za blagopokoj-
nim viteškim kraljem Aleksandrom I.
Zediniteljem zavlekla, začne v soboto,
24. t. m. Prva premiera bo Leharjeva
opereta »Carjevič«, delo odlične glasbe-
ne kakovosti, ki si bo s svojo melodioz-
nostjo takoj osvojila občinstvo. Vsebinska
je pestra in zabavna ter so godi v Car-
jevičevi palači ter v Neaplju. Režira M.
Košič, dirigira Herzog. Inscenacija je po
večini nova, nove tolete je po osnutkih
ing. arh. B. Stupice izvršil atelje Živke
Severjeve v Ljubljani.

Nedelja v gledališču. Popoldanska pred-
stava bo »Gugalnica«, nad vse zabavna
veseloigra O. Scheinpflugove, ki je iz-
med vseh pri nas igranih veseloiger po-
slednjega časa dosegla največji uspeh.
Opozarjamo na to okoliško občinstvo.
Ljubitelji smeha pridejo pri tej predsta-
vi v polni meri na svoj račun. — Zvečer
ponove Leharjevo opereto »Carjevič«. Delo
odlikuje divna, melodiozna glasba
in zabavna vsebina. Rezervirajte si vstop
nice! (Tel. 23-82).

Ko se začno krvne cevi poapnjevati,
deležje uporaba naravne »Franz Josefo-
ve« grenčice za redno izpraznjenje čre-
vesa in zmanjša visok naval krvi. Mojs-
tri zdravniške vede priporočajo pri sta-
rostnih pojavih različne vrste »Franz Jo-
sefovo« grenčico, ker odpravi zastajanje
v želodčnem črevesnem kanalu in leno
prebavljanje ter omili dražljivost. »Franz
Josefova« voda se dobi povsod.

**Krajevna organizacija JNS za III. me-
stni okraj (Melje)** bo imela dnevi ob 19.30
v Koširjevi gostilni odborovo sejo z na-
slednjim dnevnim redom: objava skle-
pov propagandnega odseka in sklepanje
o pobiranju članarine za letos. Za vse
članske je seja strogo obvezna, dobro
došli tudi drugi člani in somišljeniki.

Pritožba. V vložišču mestnega pogla-
varstva je razgrnjen strankam na vpo-
gled 1 seznam pridobnine za prihodnje
leto. Ker se mariborski davčni zavezanci
letos zelo zanimajo za odmerjeno pridob-
nino, je v vložišču precejšen naval na
seznam in morajo čakati po več ur. Naj
bi davčna uprava izdelala več takih se-
znamov in jih razgrnila na vpogled, da
bi ne bilo pritožb.

Vlom v posojilnico v Framu. V noči
od torika na sredo so neznanzi vlomili v
posojilnico v Framu. Prišli so v posojil-
niške prostore skozi večna vrata, iz ka-
terih so iztisnili ključ, ki je tičal v njih.
Nato so prišli do blagajne sistema
»Oesterreichische Cassen-Fabrik, Wien«,
v katero so vlomili na ta način, da so iz-
trgali pri glavni ključavnici držaj, demo-
lirali ključavnico in odprli vrata. Vlomili
so nato še v tresor v notranjosti blagai-
ne ter odnesli okoli 2000 Din gotovine.
Blagajna je bila starejšega tipa in pre-
malo zavarovana. Vlomilci so delali zelo
previdno in niso pustili nobenih prstnih
odtisov.

Stare blagajne, ki so polnjene s pes-
kom, ne nudijo proti modernim vlomil-
cem nobene varnosti. Zato svetujemo
vsakomur, da svojo staro blagajno takoj
modernizira ter jo da polniti z maso, ki
daje popolno sigurnost proti vsakemu
vlomu. Pojasnila in proračune pošlje na
željo Tovarna blagajn, družba z o. z. v
Mariboru, Orožnova 10.

Radio Ljubljana. Spored za petek 23.
tm. Ob 11. šolska ura; 12.15: plošče;
12.50: poročila; 13: čas, plošče; 18: lite-
rarna ura; 18.20: radio orkester; 18.40:
sokolsko predavanje; 19: nacionalna ura;
19.25: radio orkester; 19.50: jedilni list;
program za soboto; 20: radio orkester;
21: mandolnistični kvartet; 21.40: čas,
poročila; 22: radio orkester.

**Vremensko poročilo mariborske mete-
orološke postaje.** Davi ob 7. uri je kazal
toplomer 20 st. 747.9, reduciran na ničlo
na 745.9; relativna vlaga 78; vreme je ti-
ho in jasno; vremenska napoved: prete-
žno jasno, čez dan topleje.

Ustanovitev

spomeniškega odbora v Mariboru

Veliko zborovanje v Kazini - Izvolitev odborov, odsekov in razdelitev dela za spomenik osvobojenja

Kako težavna je rešitev spomeniškega vprašanja v Mariboru, je pokazala zadnja anketa, ki jo je sklical mestni župan g. dr. Lipold in o kateri smo na kratko poročali že v predvčerajšnji številki našega lista. Maribor je mesto brez spomenikov. Doletela pa ga je usoda, da bi moral in bil dolžen postaviti kar tri spomenike, in to kralju Petru Velikemu Osvoboditelju, viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju in generalu Rudolfu Maistru. Spomeniki, ki bi bili vidni dokaz hvaležnosti in zvestobe do krajev, ki so nas osvobodili in ki bi dostojno dokumentirali našo ljubezen in zvestobo, bi stali ogromnega denarja in bi ga prebivalstvo Maribora v teh hudih časih najbrž ne zmoglo. Porodila se je zato misel po postavitvi spomenika osvoboditelja in zedinjenja in naj bi bilo s to mislijo tudi rešeno težavno spomeniško vprašanje v obmejnem Mariboru.

Iz uvodnih besed, ki jih je govoril mestni župan g. dr. Lipold in ki jih v celoti objavljamo, je izzvenela njegova velika skrb za rešitev spomeniškega vprašanja.

Županov govor.

Deveti oktober je tako globoko odjeknil v našem narodu, kakor malo kateri dan izmed najtežjih v naši narodni preteklosti. Vse je zaplakalo od naših severnih mej, od Kozjaka, Pohorja, Prekmurja, Karavank do naših južnih meja ob Jadranu do Timoka. Vsa Jugoslavija se je preko noči zavila v črtno in enodušnost oplakujoč svojega mrtvega kralja.

Jugoslovanskemu narodu so ugrabili voditelja. Z njim so hoteli zadeti naše edinstvo in našo svobodo. Zunanji svet, ki je dajal potuho zločinskim rokam, je pričakoval, da bo smrt našega kralja začetek razkroja. Že so pošiljali v našo državo ljudi, ki naj bi poročali o notranjih bojih in razpadu naše domovine. Varali so se. Jugoslavija ni umetna zgradba. Jugoslavija je produkt naravnega zgodovinskega razvoja vseh naših narodnih sil. Ob smrti svojega visokega kralja smo to dokazali pred vsem svetom. Enotnost vseh je tudi dokumentirala, da je bil pokojni kralj res voditelj naroda, prizna od vseh in da se je ves narod globoko zavedal, da je izgubil voditelja in da je ob njegovi izgubi tem bolj dolžan posvetiti vse svoje sile dobrobiti domovine.

Marseilleska tragedija je pokazala, da je Jugoslavija tako trdno povezana enota, da je noben udarec ne more razdružiti in da bo krepko odbijala vse napade. Padle so vse one senčne figure, ki so jih postavljali zaslepljeni in zapeljani naši ljudje in barikade, ki so jih gradili naši sovražniki. Veliki naš pokojni kralj je sam, globoko se zavedajoč svojega poslanstva, in stvarstva zgodovine, dejal, ko je bil opozorjen na nevarnost, ki mu prete, da bo Jugoslavija le še močnejša, če bo padel tudi on zanjo. Peklensko delo, ki nam je ugrabilo naše najdragocenejše bitje, našega kralja, je v poslednjem Bog blagoslovil. Smrt kralja, ki naj bi bila začetek razkroja, je Jugoslavijo čudovito utrdila notranje in jo pokazala pred svetom kot enotno silo, kot zaščitnico reda in miru na jugovzhodu Evrope. »Čuvajte mi Jugoslavijo!« so bile zadnje besede našega kralja. Te zadnje besede so bile njegova oporoka svojemu narodu. Daleč v tujini je njegovo umirajoče oko gledalo domovino, zadnji srčni utripi so bili posvečeni njeni. Naj nas vsa ta težka preizkušnja najde v mislih in željah združene, ki nam jih je pokojni kralj zapustil kot testament. Naj nas velika doba najde majhne. Veličini domovine, srečne naroda posvetimo vse svoje sile. Tako bomo mogli tudi v preizkušnjah, ki nas še čakajo, vredno nas reševati vprašanja, ki so pred nami. Zlasti v Mariboru in tu na severni meji se moramo zavedati, da je napredek dobrin v enotnosti in iskrenosti, in če nam bo vsem skupaj največji smoter in blaginja domovine.

Kako globoko je ves narod ljubil svojega kralja in kako je občutil veličino njegovega dela, je pokazala spontana akcija po vsej državi, da se postavijo spomeniki blagopokojnemu kralju. Vlada je bila pri-

morana opozoriti ljudstvo, naj se ne prenaagli. Spomeniki kralju naj bodo dostojni, upoštevati pa je treba, da današnje težke gospodarske prilike zahtevajo nekatere omejitve. Izjemo morajo v tem pogledu tvoriti za našo Ljubljano in naš obmejni Maribor. Center našega obmejnega ozemlja mora imeti vidni znak osvobojenja, za katero se mora zahvaliti blagopokojnemu kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju in viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju, ki je to delo kronal. Mi hočemo pokazati z vidnim znakom naš Maribor v njegovi nacionalni luči, spominjajoč se pokojnega generala Maistra in njegovih borcev ter dobrovoljcev, padlih v osvobodilnih bojih svetovne vojne. Mi pa hočemo obenem tudi, da naj Maribor ob naporu svojih lastnih finančnih sil omogoči, da pričnemo takoj in čimprej srečno dokončamo one zgradbe, ki so za našo mladino nujno potrebne. Že dolgo rešuje Maribor vprašanje svojega šolstva. Problem pa je mogoče rešiti le z gradnjo novih šol. Težke gospodarske in finančne prilike ovirajo normalno rešitev tega problema. Maribor bo najdostojnejše manifestiral velike nacionalne ideje pokojnega kralja, če bo naši mladini postavil prepotrebne šole in mladinsko zavetišče v magdalenskem okraju.

Končno je še mestni župan g. dr. Lipold predlagal, naj bi se izvolil ožji in širši odbor, ki naj bi se podelil na posamezne sekcije in naj bi te sekcije sporazumno med seboj rešile zamisel postavitve spomenika osvobojenja in zedinjenja v Mariboru.

Predlogi predstavnikov.

Po županovem nagovoru se je razvila stvarna debata in se je prvi oglašil k besedi narodni poslanec g. Ant. Krejči, ki je v imenu gospodarskih krogov kot predsednik gospodarskega predstavništva izrazil svoje mnenje, naj bi Maribor dobil dostojen viden spomenik obeh blagopokojnih kraljev in generala Rudolfa Maistra. Predlagal je, naj bi se mariborsko šolsko vprašanje ne reševalo skupno s spomeniškim vprašanjem. V imenu Muzejskega in Zgodovinskega društva se je oglašil k besedi banovinski arhivar prof. Baš, ki je toplo pozdravil predlog mestnega župana g. dr. Lipolda, naj bi dobil Maribor spomenik osvobojenja in zedinjenja. Obenem je pa tudi omenil, da bo zgodovinsko društvo izdalo Maistrove spomine. V imenu Zveze Maistrovih borcev je obljubil vso pomoč pri akciji za postavitve spomenikov kralju Petru in kralju Aleksandru g. Julij Guštin. Končno je spre govoril še predsednik »Jadrana«, odvetnik g. dr. Fornazarič, ki je predlagal, naj bi se šolsko vprašanje ne reševalo v zvezi s spomeniškim vprašanjem, vendar pa naj bi mestna občina skušala po svojih finančnih močeh ovekovečiti spomin obeh velikih vladarjev na ta način, da bi postavila v Mariboru velik mladinski dom, pravo mladinsko zavetišče.

Vsem govornikom je odgovoril mestni župan g. dr. Lipold in resumiral stavljene predloge tako-le: Maribor naj dobi viden spomenik. Kako rešiti zamisel postavitve, naj bo skrb in delo odbora. Mestna občina mariborska pa si bo prizadevala, da bo čimprej spravila pod streho prepotrebne šole in zavetišče v delavskem mestnem okraju in bodo te zgradbe posvečene spominu viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

Častno predsedstvo.

Na predlog občinskega svetnika odvetnika g. dr. Miloša Vauhnikarja so bili izvoljeni v častno predsedstvo podpredsednik senata dr. Miroslav Ploj, knezoškof lavantinski g. dr. Ivan Tomažič, mestni poveljnik brigadni general g. Svetozar Hadžić in predsednica Slovenskega ženskega društva ga. Marija Maistrova.

Odbor.

Predsednik dr. Lipold, podpredsednik narodni poslanec dr. Pivko, narodni poslanec Anton Krejči, predsednik komiteja za postavitve spomenika kralju Petru I. Osvoboditelju Stanko Detela, predsednik Zveze Maistrovih borcev dr. Anton Do-

lar, predsednik Oblastnega odbora NO dr. Ivan Jančič, tajnika: dr. Milan Senekovič in prof. Franjo Baš; blaginika: bančni ravnatelj Bogdan Pogačnik in dr. Janko Kovačec; odborniki: predsednik okrožnega sodišča dr. Fran Žihar, oba okrajna glavarja dr. Senekovič in Makar, šef mestne policije Svetislav Radošević, komisar obmejne policije Stevo Krajnovič, garnizionar Stevo Čejkovski, nadalje člani banovinskega sveta: Rudolf Goloub, Ivan Janžekovič, Jakob Zadravec in Vinko Gornjak, upokojena ministra dr. Vekoslav Kukovec in Ivan Vesenjak, okoliški župani dr. Ivan Gorišek, dr. Josip Pučnik, Davorin Lesjak, Alojzij Šiker in Matija Volk. Bivši mariborski župani Viktor Grčar, dr. Josip Leskovar in dr. Alojzij Juvan, dalje prof. bogoslovja dr. Alojzij Osterc, prof. dr. Fran Sušnik, prota Peter Trbojevič, načelnik koroškega kolodvora Avgust Lukačič, upravnik Narodnega gledališča dr. Radovan Brenčič, ravnatelj klasične gimnazije Davorin Mastnak, ravnatelj deške meščanske šole Drago Humek, člani mestnega sveta mariborskega Ivan Kejžar, dr. Karol Kieser, dr. Ferdo Miller, dr. Vinko Rapotec, Henrik Saboty in dr. Mišo Vauhnik; nadalje Dragotin Žak, ravnatelj podružnice Narodne banke, predsednik Združenja trgovcev Ferdo Pinter, industrijec Josip Hutter, predsednik okrožnega odbora Franjo Bureš, predsednik Združenja gostilničarjev Gijuro Valjak, predsednik Nabavljalne zadruge drž. uslužbencev Anton Reher, predsednik Društva lišnih posestnikov Otmar Megič, predsednik Zgodovinskega in Muzejskega društva dr. Fran Kovačič, predsednik Kluba novinarjev Udo Kasper, predsednik Kluba književnikov dr. Ivo Šorli, predsednik Umetniškega kluba »Brazde« Radivoj Rehar, predsednik SPD inž. Vladimir Šlajmer, blaginik komiteja za postavitve pomenika kralju Petru I. Ante Lavrenčič, zastopnica Slovenskega ženskega društva Anica Ašičeva in predsednica Krščanske ženske zveze Katarina Baumanova.

Širši odbor.

Predsednik okrožnega odbora strelskih družin polkovnik Božo Putnikovič, poveljnik vojaškega okrožja podpolkovnik Djordje Petrovič, stolni prošt dr. Maks Vraber, stolni dekan dr. Franc Cukala, stolni župnik msgr. Mihael Umek, župnik Valerijan Landergott, župnik Evald Vrečko, predsednik pravoslavne cerkvene občine Jakob Perhavec, senior Ivan Baron, upravnik bolnišnice dr. Fric Vrečko, upravnik carinarice Živko Mihajlovič, šef davčne uprave za Maribor Ferdo Prelog, šef davčne uprave za okolico Ludvik Jutraš, upravnik pošte Maribor I. Fran Ir golič, upravnik pošte Maribor II. Anton Klemenčič, šef državnega tožilstva dr. Matko Zorjan, starešina okrajnega sodi-

Bronhi!

šča dr. Julij Kuder, načelnik gl. kol. Friderik Permé, upravnik del. drž. žel. Andrej Jovič, šef kurilnice inž. Ignac Vidic, upravitelj ekspoziture OUZD Franjo Ste-novec, člani mestnega sveta: Ivan Kravos, Andrej Oset, Josip Ošlak, Fran Pa-gon, Drago Roglič in Jože Malenšek; nadalje šolski upravitelj Ivan Lukman, pred-stavnika industrije inž. Oskar Dračar in Karol Fischer, podpredsednik Združenja trgovcev Miloš Oset, podpredsednik okrožnega odbora Obrtnih združenj Miho Vahtar, predsednik Obrtnega društva Ivan Sojč, predsednik Slovenskega tr-govskega društva Branko Mejovšek, pred-sednik pododbora Združenja rezervnih častnikov in predsednik Rotary kluba Fran Škof, predsednik Aero-kluba dr. Jo-sip Tomišek, predsednik CMD dr. Fer-do Lašič, starešina gasilske župe za Ma-ribor desni breg Anton Klemenčič, za le-vi breg Srečko Kranjc, predsednik pod-odbora Združenja invalidov Franjo Geč, ravnatelj študijske knjižnice Janko Glaser, predsednik zdravniškega društva dr. Mirko Črnič, predsednik ZKD Janko Pirc, odvetnik dr. Leopold Boštjančič in dr. Slavko Fornazarič, predsednik Posojilnice dr. Zmagoslav Kac, ravnatelj Spod-nještajerske posojilnice Franc Trafenik, ravnatelj podružnice Celjske posojilnice Franc Pišek, ravnatelj podružnice Ljub-ljanske kreditne banke Rudolf Stergar, zastopnika Mariborskega kreditnega za-voda dr. Lotar Mühleisen in Pugl, pred-sednik Ispavčeve župe Vasilij Mirk, pred-sednik Koroškega kluba Ivan Hochmül-ler, predsednik ISSK Maribora dr. Franc Stamol, ravnatelj »Putnika« Josip Loos in magistratni direktor Franjo Rodošek.

Seja širšega odbora.

Po končani anketi sta se sestala k posvetovanju ožji in širši odbor pod pred-sedstvom mestnega župana g. dr. Lipol-da. Konstituiral se je idejni odsek in je bil izvoljen za predsednika dr. Šorli, v odbor pa Janko Glaser, dr. Sušnik, Ra-divoj Rehar, Rudolf Goloub, ravnatelj Humek in inž. Černigoj, Vičič in Dev. Določena je bila nadalje tudi deputacija, ki se je podala že k banu v Ljubljano ter mu sporočila želje Maribora glede postavitve spomenika osvobojenja in zedi-njenja.

Predstavništvo gospodarskih organizacij Sklepi o strokovnih in javnih zadevah

Predstavništvo gospodarskih organiza-cij je dne 19. tm. imelo sejo uprave, na kateri je predsednik in narodni poslanec g. Krejči podal kratko politično poročilo, nakar je sledila razprava o položaju obrt-nih in trgovinskih podjetij v naši obmejni coni, nastalem zaradi ponovnih omejitev obmejnega prometa po avstrijski vladi. G. poslanec bo po potrebnih ugotovitvah na merodajnih mestih poročal zaradi nadalj-njih ukrepov. Upravni odbor se je nato po svetoval zaradi stališča gospodarskih krogov na sklicani konferenci predstavn-ikov mariborske javnosti v zadevah spomenika blagopokojnemu viteškemu kralju Aleksandru I. in nameravanih šol-skih stavb v Mariboru. Pri tem je odbor soglasno sklenil priobčiti predsedniku občine kot sklicatelju konference stali-šče gospodarskih krogov v naslednjih soglasno odobrenih resolucijah:

Gospodarski krogi pozdravljamo idejo, da se zgradi v Mariboru našem viteške-mu kralju Aleksandru I. Zedinitelju in našem velikemu kralju Petru I. Osvoboditelju dostojen skupni spome-nik, in smatramo sodelovanje pri tej akciji kot svojo patriotsko dolžnost, ka-teri se bomo z veseljem odzvali. Poudar-jamo, da je postavitve vidnega spomeni-ka našima največjima nacionalnima he-rojema za Maribor tem večjega pomena, ker je potrebno, da tujec takoj pri vstopu v našo državo spozna iskreno domovin-sko ljubezen in vladarsko vdanost.

Šolskemu vprašanju Maribora in oko-lice posvečajo gospodarski krogi istota-ko največjo pozornost in se rešitvi tega nočemo izogniti, vendar želimo, da se šolsko vprašanje ne rešuje v zvezi s spo-menikom, ampak se obravnava ločeno, ker smatramo, da naj reševanje šolskih zadev v nobenem primeru ne upliva na čimprejšnjo izpolnitev naše najsrčnejše dolžnosti, postavitve spomenika.

Obrtništvo je od nekdaj na glasu kot tisti činitelj, ki z vsemi silami pospešuje izobrazbo naroda. Zaradi tega je samo-posebi umevno, da z veseljem pozdrav-ljamo tudi današnjo razpravo o ustaro-vitvi novih šolskih zavodov in bomo pri reševanju z navdušenjem sodelovali.

Pri tej priliki pa želimo opozoriti na staro zahtevo mariborskega obrtništva po ustanovitvi državne obrtne šole. Tak zavod je za utrditev solidnega nacional-nega rokodelstva in industrije za naše kraje tem večje važnosti, ker bo le strokovno prvovrstno in duševno visoko razvito obrtništvo moglo z uspehom od-bijati pritisk konkurence tujega blaga in tujega delavstva. Ako bi se v Mariboru ustanovil tak zavod, bi bile nedvomno močno razbremenjene sedanje srednje in ne v zadnji vrsti tudi meščanske šole, zara-di česar bi tudi ustanovitev nove me-ščanske šole postala manj nujna. Vrhu tega bi pa k zgradbi takega učnega za-voda znatno prispevala tako banovina kakor tudi država.

A. K. Grln:

Bogastvo

Roman.

»Da, da!... Toda trije milijoni?«
 »Tako visoka je vsota, kakor sem slišal.«
 Žarek zamaknjenosti je spretelet bledi obraz in spregovoril je:
 »Deklica, ki jo izvolite, bo bogata, kakor kraljica. To veselje naj me spremlja v grob! Za tebe, ljuba Jenny, nisem mogel tega storiti, toda vsaj eni naj bo ustrezno, ki ima enako čisto dušo kakor ti in nosi tvoje ljubljeno ime!«
 »Torej zaradi neke Jenny Rogersove, ki ste jo nekoč poznali, želite svoj denar na ta način uporabiti?« sem vprašal radoveden. »Ali ima ta čuden sklep kak globlji vzrok?«
 »Da, da,« je odgovoril bolnik, globoko vzdihnil in utihnil. Čez nekaj časa je zopet spregovoril:
 »O, da bi mi ostalo še dovolj moči, da vam opišem njeno ljubko krasoto, nebeško sočutje, čar njenih pogledov, sladko tolažbo njenih besed v onih dneh, ko sem bil tako bolan, da ji nisem mogel odzdraviti, niti se ji nasmehnuti, ako mi

je poklonila cvetko skozi razbito okno. Od tedaj so minila leta. Mene je zadela kap in ležal sem brez moči v kletnem stanovanju. Videla me je mimogredoč; moje blede obličje je zbudilo njeno sočutje, obstala je in mi ponudila zavitek jagod, ki jih je odločila za lastno kosilo. Videl sem, da je bila revna kakor jaz, toda nisem mogel odkloniti njenega daru — niti zahvaliti se ji nisem mogel, medtem ko je prekipevalo radosti moje srce. Vsak dan je hodila mimo, in njen smehljaj je žarel kot nebeški sij v moje mračno stanovanje. Njeno ime mi je bilo neznano. Videl sem pač, da so njene roke raskave od težkega dela, in vendar je bil njen obraz nežen in ljubek. Minili so tedni, minili so meseci vsak dan me je razveselila s svojim smehljajem, kako tolažilno besedo ali cvetko, za katero si je denar najbrž pristradala. Kajti njena obleka je bila revna in na njenem obrazu sem nekoč opazil ostro potezo bolesti, ki je pričala o nezadostni hrani in o prenapornem delu. Niti prositi je nisem mogel, da sprejme edino dragocenost, ki sem jo še hranil, prstan moje matere. Od dre do dne je bolj bledela, njen korak je bil počasnejši in njen smehljaj otožnejši. Neizrečeno sem trpel; ne zato, ker ji nisem mogel olajšati trpljenja, temveč še

bolj, ker nisem vedel njenega imena, da bi ga izgovarjal, ko sem prosil nebo za njeno zaščito. In končno je prišel dan, nikdar bi ne mislil, da ga bom toliko let preživel — ko se je opotekaje ustavila pred mojim oknom. Z obupnim pogledom sem se ozrl vanjo in s slabotnim glasom je zašepetala:
 »Ako se ne vrnem, vedi, dragi prijatelj, da sem umrla!«
 Hotela se je oddaljiti, tedaj pa mi je strah razvezal jezik:
 »Tvoje ime, moj angel varuh! Povej mi svoje ime! Omahnil sem nezavesten na stol. Ko sem se tudi jaz po daljšem času zopet zavedel, so mi izročili knjigo, ki je bila istega večera zame odposlana. Na prvem listu so bile zaplanske besede: »Moje ime je Jenny Rogers; moli zame, kakor hočem tudi jaz z molitvijo zate umreti. Krjiga še leži pod mojim vzglavjem, in kaj ne, da hočete poskrbeti, da mi jo položite z menoj vred v grob?«
 »In kaj se je zgodilo nato?« sem spregovoril s tresočim glasom. »Ali ste jo še kdaj videli, ali kaj slišali o njej?«
 »Nikoli, in zato vem, da je mrtva! Toda gotovo so še druge deklice njenega imena in plemenitega značaja. Kolikor bolesti je ona pretrpela, toliko naj bosta veselje in sreča druge namesto nje. Vi

ste mi obljubili in trdno se zanašam, da ostanete mož-beseda! Sladek mir, zdaj šele me osrečuje! Petdeset let sem te iskal in najdem te šele na smrtni postelji!«
 Kako bi mogel njegove nade uničiti? Hotel sem mu predlagati, naj osreči petdeset deklic z blagostanjem, namesto da eno obsuje z zakladi; toda na mojem mestu je bil vsak ugovor neumesten, in jaz bi le omajal njegovo zaupanje. Tudi ni bilo več časa za razpravljanje. Dolgi razgovor mu je popolnoma izčrpal moči in zdelo se mi je primernejše, da uravnjam njegove misli na višji svet, kakor da jih zadržujem na tej zemlji. Zato sem se požuril, da mu ponovim svojo obljubo. Pokazal sem mu proti predsobi, kjer je bil odvetnik in ga vprašal, ako bi ga pomirilo, če se njegove želje zapišejo. To je odklonil in mi vnovič zagotavljal, da mi neomejeno zaupa.
 »Rad bi še videl odvetnika«, mi je zašepetal.
 Poklical sem Cuttinga v sobo in se oddaljil. Kaj mu je zaupal, ne vem; tudi vedenje mojega prijatelja mi ni izdalo ničesar o tem. Smehljaj se je, ko sem zopet stopil, in me opazoval s posmehljivimi pogledi.
 (Se bo nadaljevalo.)

Sport

Razpis V. nagradnega tekmovanja

Uredništvo »Večernika« razpisuje peto nagradno tekmovanje za najtočneje pogodene rezultate nogometnih prvenstvenih tekem, ki se odigrajo v nedeljo 25. t. m. za prvenstvo Ljubljanske nogometne podzveze. Tekmuje lahko vsak čitatelj »Večernika«, ki pošlje spodaj objavljeni kupon izpolnjen pravočasno na uredništvo. Rešitve se sprejemajo do sobote 24. t. m. do 18. ure v uredništvu »Večernika«, Maribor, Gosposka ulica 11. Rešitve naj bodo v zaprti kuverti, kjer naj bo še pripisano »Nagradno tekmovanje«.

Za peto naše tekmovanje razpisujemo za tri najboljše rešitve naslednje nagrade:
 1. par močnih čevljev (ženskih ali moških), darilo tvrdke A. Robinšak, produkcija čevljev v Mariboru, Slomškov trg 8; 2. krasno zbirko knjig, darilo mariborske družnice Učiteljske tiskarne v Tyrševi ulici (palača banovinske hranilnice); 3. abonma za britje ali vodno ondoliranje za mesec dni, darilo frizerskega salona F. Knez, Sodna ulica (palača OUZD).

Tezno

Zahvala občanov ravnateljstvu tovarne »Splošna d. d.« Kakor smo izvedeli, bo te dni nastajala tovarna »Splošna« na lastne stroške dve cestni svetiljki, in sicer eno v Cankarjevi ulici in drugo na ovinku v Maistrovi ulici. Res, hvalevreden čin. Ob enem bo odstopila brezplačno potrebno zemljišče za razširitev ceste.

Ptuj

Zopet dva požara na Dravskem polju. V ponedeljek 19. tm. ob 4. uri zjutraj je izbruhnil požar v gospodarskem poslopju posestnice Jere Medvedove v Dragonji vasi pri Cirkovcah. Ker je bilo poslopje že staro, je zgorelo vse do tal. Gasilci iz Cirkovcev so ogenj pogasili in preprečili, da se ni razširil na sosednja poslopja. Škoda znaša 6000 Din. Vzrok požara ni znan. — Isti dan je gorelo tudi v Podložju. Požar je izbruhnil v vinski kleti posestnika Franca Sagadina. Skrajni požrtvovalnosti gasilcev iz Ptujске gore se je zahvaliti, da se je rešil spodnji del kleti, ki je bila polna jabolčnice ter sta bila vmes tudi dva soda vsak po 1000 l izbornega vina in stiskalnica za grozdje ter sadje. Škoda znaša tako le 2000 Din. Sicer bi pa bila najmanj desetkrat večja. Dosedaj še ni ugotovljeno, kako je pričelo goret.

Poškodbam podlegel. 18-letni Franc Čuš, sin posestnika iz Stojncev, ki je, kakor smo poročali bil kot žrtev zverinskega napada prepehan v ptujsko bolnišnico s smrtnonevarnimi poškodbami, je

20. tm. umrl, ne da bi se zavedel. Sodna komisija, ki je izvršila obdukcijo trupla, je ugotovila, da je bila lobanja razbita in bi bila tudi takojšnja zdravniška pomoč zaman. Zverinskih napadalcev še niso izsledili.

Plesalčeva zgodba.
 Plesalec Jaroslav Markart, ki je bil rodno iz zelo bogate praške rodbine in je bil zadnje čase zaposlen v nekem budimpeštanskem lokalnu, si je hotel za vsako ceno te dni končati življenje zaradi nesrečne ljubezni. Markart se je zaljubil v neko dansko plesalko, ko je še nastopala v Pragi in iz ljubezni do nje je dal slovo svojemu poklicu. Zaman so mu starši prigovarjali naj se vrne. Lepa plesalka ga je imela popolnoma pod svojo oblastjo in zato se tudi starši niso več brigali zanj. Ko je njegova izvoljenka dobila službo v Budimpešti, je tudi Markart nastopal z njo v nočnih lokalih. Plesalkin angažma je bil po preteku pogodbe podaljšana, njenega izvoljenca pa niso hoteli več sprejeti in je moral odpotovati iz Madžarske. Čez nekaj dni pa se je vrnil in je skušal pregovoriti svojo izvoljenko, naj bi odpotovala kam drugam, kjer bi lahko skupno nastopala. Ker pa je bila njegova prošnja in vse njegovo prigovarjanje zaman, se je zaljubljeni mladenič s soizami v očeh poslovil od svoje tako srčno ljubljene izvoljenke in skočil v Donavo.

Ljubezen na prvi pogled.
 Gospodična, vi ste prvo dekle, ki sem se v njeno doto na prvi pogled zaljubil.

Kupon št. 5

Ime tekmovalca:

Poklic:

Stanovanje:

Nedeljske nogometne tekme za prvenstvo LNP se bodo končale z naslednjimi rezultati:

ISK Maribor : ZSK Hermes (v Mariboru) / polčas /

C. S. K. : SK Celje (v Čakovcu) / polčas /

SK Ilirija : SK Železničar (v Ljubljani) / polčas /

Mariborska zimsko-sportna podzveza, službeno. Vsi člani naj najkasneje do 15. dec. poravnajo svoje denarne obveznosti. Pregledajo naj sezname svojih verificiranih članov-tekmovalcev ter naj pred lože še pred začetkom zimskih sportnih prireditev verifikacije novih članov. — Tekmovalci, ki niso tri sezone startali, se po § 19. verifikac. pravilnika črtajo. Sodniški izpiti bodo v Celju dne 12. dec., v Mariboru pa dne 18. dec. Klubi naj pravočasno prijavijo kandidate, najkasneje pa 8 dni pred izpitom. Na podlagi sklepa MZSP morajo vsi klubi pri tekmah namestiti pod napisom »Cilj« tudi napis »Čuvajmo Jugoslavijo!« Ponovno se opozore vsi klubi, naj najkasneje do 4. dec. dostavijo podzvezi svoje programe. Klubski dan bo 13. jan. in morajo na ta dan vsi klubi prirediti svoje klubske tekme. Kaznujeta se z zabrano tekmovanja: Emil Vodenik, član MSK za dobo 5 let in 6 mesecev in Franjo Ivič, član MSK za dobo 3 let in 6 mesecev.

Zimsko sportniki počastijo spomin velikega kralja. Mariborska zimsko-sportna podzveza je na svoji zadnji seji sklenila počastiti spomin našega velikega kralja tudi pri zimskih sportnih prireditvah. Dala je nalog vsem svojim članom, naj pri tekmah namestitjo pod napisom »Cilj« tudi napis »Čuvajmo Jugoslavijo!« Želeti bi bilo, da bi vse sportne organizacije sledile temu sklepu!

„Cuvalje Jugoslavijo!“

Sokolstvo
 Sokolsko društvo Maribor III. priredi v nedeljo 25. nov. ob 15. uri v društveni namen Rdečega križa v krčevinski šoli igro »Rožmarin«, spisal Vladimir Pfeifer. Prolog bo govoril br. podstarosta. Sokoli, prijatelji Sokolstva in vsi, ki imate srce za ubogo šolsko dečo, obiščite to predstavo!

Gospodarske vesti

Naši monopolski dohodki padajo. Uprava naših državnih monopolov je objavila pregled dohodkov za september in za prvo polovico letošnjega proračunskega leta. Iz pregleda je razvidno, da so monopolski dohodki v primeri z lanskimi precej nazadovale. Pri prodaji tobaka so v primeru z lanskim septembrom nazadovale za 6 milijonov, pri vžigalicah za pol milijona, pri cigaretnem papirju za pol milijona. Skupno so padli za približno 3 milijone Din. Ker so se v tem času povečali dohodki od soli in petroleja, je to vsaj nekoliko zravnilo občuten padec. V primeri s prvimi 6 meseci lanskega proračunskega leta pa so padli dohodki monopolske uprave za 18 milijonov Din.

Usoda.
 Žena: Zakaj si me pa vzel? Saj nisem tekla za teboj.
 Mož: Vem, da nisi. Saj tudi past ne teče za mišjo, pa jo vendar ujame.

Mali oglasi

Razno

OTOMANA
 Din 140, omare svetle, moderne, spalnica iz trdega lesa, jedilnica moderna, preproge, obleke, rjuhe postelje, usnjene stole, zimnate madrace. Koroška c. 3. 4762

UKRADENO KOLO
 V čeraj 21. novembra ob 13. uri mi je bilo ukradeno na Kralja Petra trgu pred trgovino Draž kolo znamke »Opel«, ki nosi evidenčno številko 53590 tip št. 1927220 Svarim vsakogar pred nakupom Šumenjak Martin. Jarenina 33. 4758

Lokal

TRGOVSKI LOKAL
 v Gosposki ul. 34 (Wögerova va hiša) takoj oddam. Vprašati vsaki dan dopolnje v trgovini Slovenska ul. 9. 4757

Službo dobi

RAZPIS.
 Občina Košaki odda s 1. XII. 1934. službo občinskega sluga, zvezano z mes. plačo po 450.— Din, prostim stanovanjem 2 sob in kuhinje, prosto kurjavo in provizijo od tehtarine. Prošnje, kočkované s 25.— Din in opremljene z vsemi pilogami, je vlagati do 30. t. m. pismeno pri upravi občine Košaki. 4759

DAMSKO FRIZERKO-UČENKO
 sprejme takol. Prelog, Studenci, Aleksandrova cesta 17. Prednost imajo one, ki so se že učile. 4760

Soba odda

SOBO
 krasno opremljeno, s separiranim vhom, oddam Ruška c. 7, v veži desno I, vrata 7. 4743

Kupim

Kupim in plačam dobro, **MOŠKA IN DAMSKA KOLESKA**, stare šivalne stroje, obleke, perilo, vsakovrstno pohištvo perzijske preproge. Nova starinarina, Koroška c. 3. 4763

KUPIM TROJE SMUČI.
 ene moške, ene ženske in ene dečje (6 letni fant). Obenem tudi ene ženske in ene dečje gojzerce. Kdor pod roko proda, naj javi, za vsako posebej obenem najnižjo ceno, na upravo »Večernika« pod šifro »Smuči in gojzerce«, najkasneje do 25. t. m. 4752

Trboveljski premog

Tovarniška zaloga in prodaja: **Firma Andraschitz** Maribor, Vodnikov trg 4.

Spomnite se **CMD**

Kr 2619/34

Mariborski Večernik Jutra s dne 23. 11. 1934,
šte v. 267 s odločbo državnega tožilstva v Mariboru
s dne 23. 11. 1934, Kr 2619/34 sabranjen !

№ 2419/34

№ 2419/34
№ 2419/34
№ 2419/34